

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет землевпорядкування та туризму
Кафедра туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
з навчально-виховної роботи

Віталій БОЯРЧУК

(підпис)

“ ___ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В АГРОТУРИЗМІ**

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський) рівень**

Ступінь вищої освіти **Бакалавр**

Галузь знань **24 Сфера обслуговування**

Спеціальність **242 Туризм**

Львів 2024

Робоча програма дисципліни «Організація підприємницької діяльності в агротуризмі» для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація ступінь вищої освіти Бакалавр.

Розробник: к.е.н., доцент кафедри туризму Дидів І. Б.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму

Протокол № 7 від 6 грудня 2024 року

Завідувач кафедри туризму

_____ к.е.н., доцент Крупа О.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету землевпорядкування та туризму

Протокол № 5 від 16 грудня 2024 року

Голова методичної комісії факультету землевпорядкування та туризму

_____ к.е.н., доцент Павло КОЛОДІЙ
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський) рівень**

Ступінь вищої освіти **Бакалавр**

Галузь знань **24 Сфера обслуговування**

Спеціальність **242 Туризм і рекреація**

Характеристика навчальної дисципліни: *вибіркова*

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю – залік

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3 (1 л, 2 пр.)

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загальної кількості годин становить (%):

для денної форми навчання – 53,3%

для заочної форми навчання – 11,1%

2. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОТУРИЗМІ»

1. Актуальність підприємницької діяльності в агротуризмі в умовах сучасної економіки

2. Цілі та завдання навчальної дисципліни «Організація підприємницької діяльності в агротуризмі»

3. Основні принципи організації підприємницької діяльності в агротуризмі

4. Агротуризм в системі аграрного та туристичного підприємництва.

ТЕМА 2. СУТНІСТЬ ОСНОВНИХ ПОНЯТЬ «ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ» ТА «АГРОТУРИЗМ», ЇХ ФУНКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ

1. Визначення та сутність понять «підприємство», «підприємницька діяльність» та «агротуризм».

2. Економічні та соціальні функції підприємницької діяльності.

3. Основні функції агротуризму: освітня, екологічна та розважальна

4. Основні принципи та завдання підприємницької діяльності в агротуризмі.

ТЕМА 3. ПІДПРИЄМНИЦЬКА СКЛАДОВА АГРОТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Туристично-рекреаційний бізнес як вид підприємництва

2. Трудоресурсний потенціал розвитку підприємницької діяльності

3. Динаміка та напрямки розвитку туристичного руху.

ТЕМА 4. РЕГІОНАЛЬНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В СФЕРІ АГРОРЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Оцінка ставлення місцевого населення до розвитку агротуризму
2. Кластеризація та інтеграція малого підприємництва сфери рекреації та туризму
3. Методичні підходи до визначення туристичної привабливості агорекреаційних територій.

ТЕМА 5. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРОТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

1. Територіальна організація агротуристичної діяльності
2. Транскордонні напрями кластерної стратегії розвитку підприємництва в сфері агротуризму
3. Механізм забезпечення стратегії розвитку агорекреаційного підприємництва.

ТЕМА 6. КЛАСИФІКАЦІЯ ПОДОРОЖЕЙ ЗА ВИДАМИ ТА МЕТОЮ У СІЛЬСЬКОМУ ТУРИЗМІ ТА АГРОТУРИЗМІ

1. Класифікації подорожей в агротуризмі за видами
 - 1.1. За тривалістю подорожей в агротуризмі
 - 1.2. За формою організації подорожей в агротуризмі
 - 1.3. За способом пересування подорожей в агротуризмі
2. Класифікації подорожей в агротуризмі за метою
 - 2.1. Освітні подорожі в агротуризмі
 - 2.2. Рекреаційні подорожі в агротуризмі
 - 2.3. Економічні та культурні подорожі в агротуризмі.

ТЕМА 7. АГРОТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ ТА ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ АГРОТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

1. Туристично-рекреаційний потенціал як основа розвитку агротуризму.
2. Особливості надання послуг у сфері агротуризму
3. Роль підприємницької діяльності в агротуризмі для розвитку сільських територій
4. Сильні та слабкі сторони агротуризму як підприємницької діяльності.

ТЕМА 8. РОЛЬ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОТУРИЗМІ

1. Особливості застосування кластерних підходів в агротуризмі.
2. Структура та формування агротуристичних кластерів.
3. Перспективи розвитку підприємницької діяльності в агротуризмі на основі кластерної співпраці.

Формування компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

К05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні компетентності:

К16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

К17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

Програмні результати навчання:

ПР03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ПР07. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.

ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.

3. Структура навчальної дисципліни

Номер теми	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	пр	лаб.	інд.	с. р.		л	пр	лаб	і н д	с. р.
Рік підготовки 1 Семестр 1						Рік підготовки 1 Семестр 1						
Тема 1.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 2.	11	2	4	-	-	5	11	-	-	-	-	11
Тема 3.	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
Тема 4.	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
Тема 5.	12	2	4	-	-	6	12	-	1	-	-	11
Тема 6.	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
Тема 7.	11	2	4	-	-	5	11	1	1	-	-	9
Тема 8.	12	2	4	-	-	6	12	-	1	-	-	11
Разом	90	16	32	-	-	42	90	4	6	-	-	80

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість, годин
1	Вступ до дисципліни «Організація підприємницької діяльності в агротуризмі»	4
2	Сутність основних понять «підприємницька діяльність» та «агротуризм», їх функції та завдання	4
3	Підприємницька складова агротуристичної діяльності	4
4	Регіональні умови розвитку підприємництва в сфері агрорекреаційної діяльності	4
5	Основні напрями розвитку агротуристичної діяльності в Україні	4
6	Класифікація подорожей за видами та метою у сільському туризмі та агротуризмі	4
7	Агротуристичні ресурси та потенціал розвитку агротуризму в Україні	4
8	Роль кластерного підходу для організації діяльності в агротуризмі	4
Всього		32

5. Питання, винесені на самостійне вивчення

№з/п	Назва теми і перелік питань
1	<p style="text-align: center;">ТЕМА 1. Вступ до дисципліни «Організація підприємницької діяльності в агротуризмі»</p> <p>1. Основні аспекти підприємницької діяльності в агротуризмі</p> <p>2. Види ресурсів, які використовуються в агротуристичному підприємстві</p> <p>3. Нормативно-законодавча база щодо організації підприємницької діяльності в агротуризмі</p> <p>4. Збереженню культурної спадщини за рахунок підприємницької діяльності в агротуризмі</p>
2	<p style="text-align: center;">ТЕМА 2. Сутність основних понять «підприємницька діяльність» та «агротуризм», їх функції та завдання</p> <p>1. Агротуризм і його зв'язок із підприємницькою діяльністю</p> <p>2. Ресурси, які використовуються в агротуристичному підприємстві</p> <p>3. Агротуризм як важливий напрям малого підприємництва</p> <p>4. Прибутковість сільських жителів та розвиток місцевих громад за рахунок підприємництва у селі</p>

3	<p>ТЕМА 3. Підприємницька складова агротуристичної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поєднання економічних та соціальних цілей в агротуристичному підприємстві 2. Етапи діяльності під час організації агротуристичного підприємства 3. Прибутковість агротуристичного бізнесу 4. Залучення інвестицій сприяє розвитку агротуристичного підприємства
4	<p>ТЕМА 4. Регіональні умови розвитку підприємництва в сфері агрорекреаційної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, які формують регіональні умови для розвитку агрорекреаційної діяльності 2. Природно-географічні особливості регіону та їх вплив на розвиток агрорекреаційного підприємства 3. Особливості підприємницької діяльності в агрорекреації залежно від регіону 4. Вплив культурно-історичних аспектів регіонів на класифікацію подорожей в агротуризмі
5	<p>ТЕМА 5. Основні напрями розвитку агротуристичної діяльності в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ресурсний потенціал України для розвитку агротуризму 2. Роль місцевих громад у популяризації агротуризму та створенні інфраструктури для туристів 3. Області України, які мають найбільший потенціал для розвитку агротуристичної діяльності 4. Основні проблеми, які перешкоджають розвитку агротуризму в Україні 5. Інноваційні підходи та технології можуть для залучення туристів у сільські райони 6. Агротуризм для збереження та популяризації національних традицій та ремесел
6	<p>ТЕМА 6. Класифікація подорожей за видами та метою у сільському туризмі та агротуризмі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ключові відмінності між подорожами в агротуризмі та інших видах туризму 2. Види активностей, що найчастіше включаються до програми подорожей в агротуризмі 3. Типи подорожей, що орієнтовані на екологічну свідомість туристів в агротуризмі 4. Освітні, розважальні, рекреаційні чи комбіновані Подорожі метою в агротуризмі 5. Вплив чинників на популярність подорожей із сімейною метою в агротуризмі 6. Вплив сезонності, як важливого критерія для класифікації подорожей у агротуризмі

7	<p>ТЕМА 7. Агротуристичні ресурси та потенціал розвитку агротуризму в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Природно-географічні ресурси України, що є найбільш сприятливими для розвитку агротуризму 2. Роль сільськогосподарських земель у формуванні агротуристичних маршрутів 3. Регіони України, що мають найбільший потенціал для розвитку агротуризму 4. Вплив традиційних ремесел та народну творчість та формування туристичної пропозиції у сільській місцевості 5. Можливості для розвитку агротуризму завдяки сезонним фермерським ярмаркам та фестивалям 6. Наявність природних об'єктів (ліси, озера, гори) у сільській місцевості та їх вплив на потенціал агротуризму
8	<p>ТЕМА 8. Роль кластерного підходу для організації діяльності в агротуризмі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переваги кластерного підходу для розвитку агротуризму в Україні 2. Основні елементи агротуристичного кластера та їх взаємодія 3. Роль місцевих фермерів, громад та туристичних підприємств у кластерній моделі агротуризму 4. Кластерний підхід для підвищення конкурентоспроможності агротуристичних послуг 5. Приклади успішних агротуристичних кластерів 6. Вплив кластерного підходу на розвиток інфраструктури

6. Методи навчання

1. Словесні методи – лекція, обговорення, дискусії, пояснення, бесіда.

2. Наочні методи:

- ілюстрація (діаграми, таблиці, моделі, рисунки, схеми тощо);
- демонстрування матеріалу: мультимедійна презентація.

3. Практичні методи: практичні роботи, індивідуальні завдання, презентації, реферати і доповіді.

7. Методи контролю:

1. Усне опитування: фронтальне, індивідуальне, комбіноване, детальний аналіз відповідей здобувачів.

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка: письмові відповіді на питання (контрольна робота, самостійна робота); виконання та оформлення схем, таблиць, діаграм; написання, есе, рефератів; підготовка презентацій; написання та опублікування статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів.

3. Практична перевірка: проведення досліджень; здійснення, складання, налагодження, розробка документації; виконання практичної роботи; аналіз виробничої інформації; рішення професійних завдань; ділові ігри.

4. Стандартизований контроль: тести.

5. Самоконтроль: самооцінка студентом якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у робочих програмах або методичних рекомендаціях питань для самоконтролю.

6. Самооцінка: передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів.

Види контролю: поточний контроль, проміжний модуль, залік.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота (разом 100 балів)								Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	100 балів
12	13	12	13	12	13	12	13	

Тема 1, Тема 2 ... Тема 8 – теми навчальної дисципліни

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано
35-59	FX	незадовільно	
0-34	F		

9. Методичне забезпечення

Підручники, монографії і навчальні посібники: інструктивно-методичні матеріали до семінарських та практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; контрольні роботи, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

10. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Герасименко В.Г., Нездоймінов С.Г. Організація підприємницької діяльності в агротуризмі: Навч. посіб. Одеса: «ПАЛЬМІРА», 2011. 176 с.
2. Дидів І. Б., Дидів А. І. Агротуризм як вид підприємницької діяльності на селі: монографія. Львів: «СПОЛОМ», 2024. 264 с. URL: <https://doi.org/10.31734/978-617-8385-88-0>
3. Пилипенко К., Прокопишин О., Ліпський Р., Гнатишин Л. Фермерство та агротуризм: організація, облік і оподаткування: підруч. Київ: Вид. «Центр учбової літератури», 2024. 648 с.

Допоміжна

1. Газуда С., Чабан Р., Каганець-Гаврилко Л. Особливості розвитку сфери агротуризму. Геополітика України: історія і сучасність. URL: [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2023.1\(30\).107-115](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2023.1(30).107-115)
2. Грановська В. Г., Алещенко Л. О. Агротуризм як інструмент диверсифікації діяльності агроформувань. *Економіка АПК*, 2019, № 12. С. 28-36.
3. Дидів І. Б. Динаміка розвитку сільського туризму та агротуризму на ринку туристичних послуг. *Вісник Львівського національного університету природокористування: економіка АПК*. 2022. № 29. С. 110-116. URL: <https://doi.org/10.31734/economics2022.29.110>
4. Дидів І. Б. Кластерна форма організації агротуристичного підприємництва. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2014. № 21 (2). С. 184-189.
5. Дидів І. Б. Підприємницькі засади розвитку агротуризму. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2019. № 26. С. 146-150.
6. Коваленко, О. (2018). Проблеми підготовки професійних туристських кадрів для агротуризму. *Молодий вчений*, 1 (53), 801-803. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5452>
7. Липчук В. В., Дидів І. Б. Значення агротуристичного підприємництва у розвитку сільських територій в Україні. *Вісник Львівської комерційної академії: серія економічна*. 2013. Вип. 43. С. 96-100
8. Липчук В. В., Дидів І. Б., Крупа О. М. Інноваційні напрями в агротуристичній діяльності. *Причорноморські економічні студії. Економічний науково-практичний журнал*. Одеса: 2021. Вип. 71. С. 139-144. (0,67 друк. арк.) URL: <https://doi.org/10.32843/bses.71-22>
9. Радіонова, О., & Радіонов, В. (2023). Генезис агротуризму в Україні. *Економіка та суспільство*, (52). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-28>
10. Borutska, Y., Dydiv, I., Krupa, O., Hryhorieva, L., Sylkin, O. (2024). Methodology And Application of Innovative Technologies to Ensure Sustainable Development: Formation of Eco-Awareness Through the Prism of Ecotourism. *Journal of Ecohumanism*, 3(4), 1357–1367. URL: <https://doi.org/10.62754/joe.v3i4.3666>
11. Dydiv I. Efficiency of the use of tourist and recreational potential in the Lviv region. *Methods of improving the economy, tourism and management: collective monograph. Tourism and hotel and restaurant business / Andrushchak I., Chudovets V., Rechun O. etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2023. S. 504 – 514.* URL: <https://doi.org/10.46299/ISG.2023.MONO.ECON.1>
12. Dydiv I. Tendence of Rural Green Tourism Development in Ukraine on the basis of forecasting. *Zeszyty Naukowe WSTiE*. 2022, Tom 22, №2. S. 46–56. URL: <https://zn.wste.edu.pl/images/ZN22.pdf>
13. Dydiv Iryna. Agritourism Cluster as a type of Innovative Tourism Development in Rural Areas. *Prospects for the development of the tourism and hospitality industry in Ukraine based on the experience of the European Union: Scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. S. 121-142 c. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-308-8-6>

14. Hammouri, J.A.A., Melnyk, O., Dydiv, I., Yaremenko, O., Zhyvko, Z., Zaverbnyj, A. (2024). State legal policy for planning sustainable development of recreational areas: Environmental risk assessment for open socio-economic systems. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 19, No. 4, pp. 1397-1405. URL: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.190417> .

15. Iryna Dydiv (2023) Trends in Rural Tourism Development in Lviv Region Based on Forecasting. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development* Vol. 23, Issue 1 S. 169-178. URL: https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.23_1/volume_23_1_2023.pdf

16. Lypczuk V., Kotliński W., Dydiv I. Wykorzystanie zasobów agroturystyki w regionie Karpackim Ukraine. *Gospodarka i finanse. Współczesne wyzwania rozwoju społeczno-ekonomicznego polski i europy*. Kielce, 2015. No 6. P. 147-158.

17. Motorniuk, U., Synytsia, S., Dydiv, I., Lakiza, V., Garmatiuk, O. (2023). Strategic guidelines for planning the sustainable development of the socio-economic system by ensuring effective personnel management in the economic security. *International Journal of Sustainable Development and Planning*, Vol. 18, No. 4, S. 1161-1166. URL: <https://doi.org/10.18280/ijstdp.180420>

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.

- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 74-43-72.

- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13; тел.74-02-26.

- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. Відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296-42-41.

- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел.72-05-81.

- Бібліотека Львівської комерційної академії, вул. Туган-Барановського, 10; тел.79-76-40

<http://rada.gov.ua/> – Законодавство України

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<http://www2.unwto.org/> – Всесвітня туристична організація.

<https://etc-corporate.org/> – Європейська туристична комісія.

<http://www.tau.org.ua/> – Туристична асоціація України.

<http://lart.lviv.ua/> – Львівська асоціація розвитку туризму.

<http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського.

<https://www.tourism.gov.ua> - Державне агентство розвитку туризму.

<https://www.ntoukraine.org> - Національна туристична організація України.

<http://www.uaeta.net> - Українська асоціація активного та екологічного туризму.